

РЕШЕНИЕ

№ 79

гр. Ямбол, 06.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, I ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Васил М. Петков

Членове: Петранка П. Кирова
Анита Хр. Велева

при участието на секретаря Миглена П. Коматарова
в присъствието на прокурора Г. Д. Г.
като разгледа докладваното от Анита Хр. Велева Въззивно наказателно дело
от общ характер № 20222300600212 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава XXI от НПК.

С присъда №50/29.06.2022 г. по НОХД № 233/2022 г. на РС-Елхово въззивницата подсъдима З. И., /З. I./, гражданка на ***** е призната за виновна в извършване на престъпление по чл.279, ал.1 НК за това, че **.**.**** г., около 02.50 ч. в района на ГКПП-Лесово, общ.Елхово, обл.Ямбол, влязла през границата на страната от Република Турция в Република България без разрешение на надлежните органи на властта. При условията на чл.54 НК първата инстанция е индивидуализирала наказателната санкция на подсъдимата - 3 месеца "лишаване от свобода", изпълнението на което е отложено при условията на чл.66, ал.1 НК с изпитателен срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила, както и глоба в полза на държавата в размер на 100 лв.

На осн. чл.189, ал.3 НПК в тежест на въззивницата З. И. са възложени направените в хода на съдебното производство разноси в размер на 10,63 лв., както и 5 лв. държавна такса при служебно издаване на изпълнителен лист в приход на бюджета на съдебната власт по сметка на РС-Елхово.

На осн. чл.189, ал.2 НПК ЕРС е постановил разноските за преводач, направени в хода на досъдебното производство в размер на 7,50 лв. да останат за сметка на РД"ГП"-Елхово.

В депозирания от адв.Д. К. процесуален документ, задействал въззивния инстанционен

контрол е изразена отрицателна оценка към качеството на атакуваната присъда, като изявеното становище утвърждава оплакванията на защитата за неправилност, незаконосъобразност, необоснованост, дължима се на непълнота на доказателствения материал и явна несправедливост на наложеното наказание. Недостатъците в правилността на съдебните изводи по фактите според сл. защитник на подсъдимата се дължат на липсата на адекватен анализ на събраните доказателства в тяхната взаимна връзка и в светлината на обосновката на материалните нормативни предпоставки за приложението на чл.279, ал.5 НК. Според защитната позиция ЕРС е подценил особената субективна мотивация на подсъдимата при установяването ѝ в РБ, като се твърди, че тя почива на упражняване на утвърденото в Конституцията право на убежище, т.к. подсъдимата е напуснала родината си в *** поради военните конфликти, застрашаващи живота ѝ. В обсега на инициираната въззивна проверка се поставя за обсъждане и правната възможност за приложение на чл.9, ал.2 НК в хипотезата на малозначителност на деянието, която според аргументацията в жалбата се обосновава изцяло в обективния анализ на съществуващите доказателства, в т.ч. в чистото съдебно минало на подсъдимата, правомерната цел за придобиване право на убежище в страна, и факторите от субективно естество- застрашеността на живота ѝ в ***. В контекста на изложеното в алтернативност са формулирани искания за отмяна на оспорената присъда и постановяване на нова оправдателна в нормативната хипотеза на чл.9, ал.2 НК, или за изменение на приложимия материален закон чрез правоприлагане на привилегирания състав на чл.279, ал.5 НК.

Производството и пред първата и пред въззивната инстанция се развива по реда на чл.269, ал.3, т.1 НПК.

Представителят на обвинителната власт изразява становище за обоснованост и законосъобразност на атакувания съдебен акт, чийто мотиви отразяват справедливост на наложеното наказание лишаване от свобода чрез прилагане на чл.66, ал.1 НК и липса на предпоставки за приложение на привилегирания състав на чл.279, ал.5 НК, както и отсъствие на основания за приложение на чл.9, ал.2 НК.

Служебният защитник на подсъдимата адв.Д. К. поддържа въззивната жалба по изложената в нея аргументация, като отстоява позиция за необходимо изменение на първоинстанционния акт чрез преквалифициране на деянието по чл.279, ал.5 НК.

След обстоен преглед на приложената по делото доказателствената база и преценка на материализираните във въззивната жалба възражения и оплаквания, както и поддържаните от страните доводи и аргументи в о.с.з. в пределите на въззивната проверка по чл.313 и чл.314 НПК, ЯОС констатира следното:

ЕРС е формирал законосъобразно вътрешната си увереност по изградените фактически изводи, оценявайки прецизно, обективно и всестранно съдържанието на събраните доказателства и доказателствени средства в стриктно съответствие с процесуалните норми. Предвид липсата на смислови и детайлни противоречия и отклонения от доказателствения материал, въззивният състав ще пресъздаде в систематизиран вид фактологията, установена пред първостепенния съд:

Подсъдимата З. И. е гражданка на *****. Видимо от представената по делото справка за съдимост, същата е неосъждана. След неопределен по делото период на пребиваване в Р Турция, подсъдимата заедно с други 24 лица, също ***** граждани, укрита в тайник, намиращ се в задната част под седалките на автобус марка "Мерцедес" с рег.№*****, който бил управляван от лице-турски гражданин, се насочила към българо-турската граница. Прекосяването на българската държавна граница от описаното превозно средство, в което пътувала подсъдимата, през ГКПП-Лесово на трасе входящи леки автомобили и автобуси за влизане от Р Турция в Р България било осъществено на **.**.**** г. около 02.50 ч. При извършена гранична проверка от св.Г.-служител в ГПУ-Елхово било констатирано, че процесното превозно средство е регистрирано като обект на проверка в системата на ГКПП-Лесово и била реализирана проверка на пътуващите в автобуса лица, в рамките на която били установени пътуващите в тайника 25 лица, сред които подсъдимата И., всички ***** граждани, без документи за самоличност. Подсъдимата З. И. била задържана от граничните власти при влизането ѝ на територията на Р Б за 24 ч. на осн. чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР. На основание Заповед *** ***/**.**.**** г. била принудително настанена в звено за краткосрочно настаняване в СДВНЧ към Дирекция "Миграция"-МВР.

Установената фактическа обстановка се извежда от събраните в хода на съдебното следствие пред ЕРС доказателства и доказателствени средства, в т.ч. обсъдените в тяхната съдържателно-логическа корелация гласни информационни източници- показанията на св. Й. Г. и обясненията на подсъдимата, отразяващи направени в досъдебна фаза самопризнания, приобщени по процесуалния ред на чл.279, ал.2, предл.2 вр.ал.1, т.2 НПК. Към доказателствената съвкупност принадлежат и приобщените по реда на чл.283 НПК, проверени и анализирани в тяхната взаимна връзка и обусловеност писмени доказателствени материали от досъдебна фаза, сред които издадена на подсъдимата дактилоскопска карта.

Пред въззивната инстанция бяха набавени нови писмени доказателства по инициатива на защитата, а именно Справка от електронна база данни на ДАБ при МС ВХ. №*****/**.**.****, изготвена от Директор на Дирекция "Качество на процедурата за международна закрила", видимо от която подсъдимата З. С. И. А., гражданка на *****, ЛНЧ ***** е регистрирана в ДАБ при МС на **.**.**** г. и настанена в РПЦ -Харманли, ж.к. ***** №**. Удостоверява се, че подсъдимата самоволно е напуснала центъра и е в неизвестност от **.**.**** г., което обусловило издаване на Решение №*****/**.**.**** г. за прекратяване на производството и статуса на подсъдимата е сменен на "чужденец".

Първоинстанционната присъда съдържа коректно и пълноценно извършено аналитично изследване на доказателствената маса, предоставящо мотивиран отговор на всеки от въпросите по чл. 301, ал. 1 НПК и представлява законосъобразен завършек на проведеното по реда на чл.359 НПК съдебно следствие. Оценката на първата инстанция по отношение на доказателствената съвкупност в перспективата на пълноценното изпълнение на критерия по чл. 303 НПК е споделима от настоящия състав. Аналитично-оценъчната дейност е приведена в стриктно следване на процесуалните императиви и правилата на формалната логика, а

предпоставките за постановяване на осъдителна присъда са обсъдени професионално и юридически мотивирано, като решението в тази насока е взето по вътрешно убеждение, основано на пълно и всестранно изследване на доказателствената съвкупност.

Районният съд е положил достатъчно усилия за разкриване на обективната истина по смисъла на чл. 13 НПК. Спазени са в това отношение процесуалните императиви за ползване единствено на валидно събраните доказателства, за интерпретиране на същите съобразно с действителното им съдържание и за изследване на всички доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, като не се допуска игнориране, необосновано приоритизиране или подценяване на доказателства. Изпълнявайки задълженията си за цялостна проверка на контролирания акт, въззивната инстанция напълно споделя доказателствения анализ на първия съд, като следва да добави следните аргументи:

Първостепенният съд ясно и с основание е изразил волята си да се довери на показанията на св. Й. Г., полиц. инспектор в ГКПП Лесово, които са източник на преки фактически данни, придаващи непосредствена информационна осведоменост относно централния за обвинителната версия факт-за прекосяването на държавната граница на 25 лица, ***** граждани без документ за самоличност, сред които впоследствие при задържането им е установена подсъдимата И.. Тези обстоятелства са извлечени от непосредствените възприятия на свидетелката чрез участието ѝ в обсега на контролната дейност на ГКПП-Лесово в проведените щателни мероприятия по претърсване на процесното превозно средство, автобус, марка "Мерцедес". Визираният гласен доказателствен източник инкорпорира последователна, логически структурирана и пълна картина на инкриминираното събитие, чиято достоверност е извън всяко съмнение. Същият, с оглед последвалите действия по първоначална идентификация и установяване самоличността на лицата, сред които на подс. З. И., обособява единен и устойчив доказателствен фундамент, който напълно хармонира с направените в свалените обяснения на подсъдимата в досъдебна фаза самопризнания, приобщени по реда на чл.279, ал.2, предл.2 вр.ал.1, т.2 НПК. За да се обосноват възприетите факти за отношението на подсъдимото лице към лимитираните в чл.102 НПК базисни правопораждащи наказателната отговорност предпоставки, следва да се оцени високият доказателствен интензитет на самопризнанието, обективизирано от подсъдимата при разпита ѝ на досъдебна фаза, в присъствието на защитника ѝ, което наред с показанията на св.Г. образуват стройна система от преки доказателства, въз основа на които е направен единствено възможен извод за това, че подс. И. е прекосила държавната граница без изискваното от закона разрешение и без документи за самоличност.

При така изградените фактически положения въззивният съд формира следните правни изводи:

Изградените фактически констатации са дали легитимно основание на първоинстанционният съд да формира правилния правен извод, че реализираното в обективната реалност поведение на З. И. се субсумира от обективните и субективни елементи на криминализираното в нормативния регламент на чл. 279, ал. 1 от НК

престъпление, тъй като на **.**.**** година, около 02. 50 часа, в района на ГКПП- Лесово, обл. Ямбол подсъдимата е влязла през границата на страната от Република Турция в Република България, без разрешение от надлежните органи на властта.

Правната норма на чл. 279, ал. 1 от НК субсумира прояви на неправомерно поведение, изразяващи се във влизане или излизане през границата на страната, без разрешение на надлежните органи на властта или макар с разрешение, но не през определените за това места. Обект на защита срещу това престъпление е установеният ред за преминаване на държавната граница, охраняван от закона без оглед на констатирано вътрешно или външно посегателство спрямо същия. / в т.см.Решение № 296 от 4.06.2013 г. на ВКС по н. д. № 696/2013 г., III н. о., НК/

Съгласно § 1 /първи/ на Допълнителните разпоредби към Правилника за приложение на закона за Министерство на вътрешните работи /ППЗМВР/, държавната граница е линията, която огражда територията на Република България, като вертикалната повърхност, минаваща по тази линия, определя границите на въздушното пространство и земните недра.

Преминаването на държавната граница като поведение, консумиращо обективната съставомерност на криминализираното по чл.279, ал.1 НК престъпление, съставлява прекосяване на линията, ограждаща територията на РБ като вертикалната повърхност, съпадаща с тази линия. Това обективно поведение /без разрешение на надлежните административни органи/ е запретиено с оглед изискванията за опазване и укрепване на отбранителната способност и вътрешната сигурност на държавата, и за правомерното му реализиране е необходимо съблюдаването на нормативно регламентирания ред, през административно установени гранични зони /гранични ивици/ и на определени за това места - ГКПП. Съгласно Наредбата за граничните контролно-пропускателни пунктове при преминаването през зоната на ГКПП физическите лица, и намиращите се в тяхно владение - превозни средства, стоки и предмети, са обект на граничен паспортен /паспортно-визов/, митнически и ветеринарно-санитарен контрол, след реализирането на които се получава разрешение за влизане или излизане от страната.

В случая при проведения паспортно-визов контрол на превозваните в процесното МПС физически лица е констатирано, че подсъдимата не е имала необходимата виза, удостоверяваща правото ѝ за влизане в страната ни, както с оглед гражданството ѝ, така и с оглед държавата, от която идва - Република Турция. Действащият граничен режим и ред в Република България, изискват преминаване през определени места –ГКПП със знанието и разрешението на граничните власти, каквото в случая е липсвало, предвид аргументите изводими от гореизложения доказателствен анализ. Поради изложеното, от обективна страна с деянието си подсъдимата е осъществила квалифицирания по чл.279, ал.1 НК престъпен състав, инкриминиращ форма на престъпна дейност на просто /формално/ извършване. За довършването му е достатъчно нарушение на установения в страната режим и ред за преминаване на държавната граница, като деянието е осъществено в първата изпълнителна форма, визирана в чл. 279, ал. 1 от НК"без разрешение на надлежните органи

на властта", в хипотезата на "влизване" в страната. С реалното, окончателно прекосяване на държавната граница се финализира до степен на довършеност съзнателно избраната форма на изпълнителна дейност от подсъдимата.

При описаните точно време, място, механизъм на осъщественото неправомерно деяние е категорично и несъмнено изводим от доказателствата и изискуемият се за субективната съставомерност на инкриминираното деяние пряк умисъл. Авторът на деянието в лицето на подсъдимата З. И. е имала очертани в съзнанието си пълни приблизително точни познания и представи за обществено забранената и неприемлива противонормена същност на предприетото от нея поведение - да реализира преминаване на държавната граница на РБ през ГКПП -Лесово по описания във фактическите параметри на обвинението начин. Аргумент, индикиращ ясна и недвусмислена подкрепа за това разбиране е и специфичният способ на пътуването, при което подсъдимата заедно с други 24 лица, сирийски граждани се е укривала в тайник в подложения на проверка автобус на ГКПП-Лесово. Разположението на нелегално преминаващите пътници в автобуса свидетелства за ясна и пълноценно протичаща съзнателна дейност, обхващаща негативните социални измерения на извършваната дейност и насочена към преодоляване на санкционните последици, функционално обвързани с нейната противоправност. При тези интелектуални параметри е налице и характеризиращото прекия умисъл еднопосочно волево отношение на дееца към успешното осъществяване /довършване/ на формалната престъпна дейност, което конкретно включва желание за безнаказано преминаване на държавната граница /без виза/ и противозаконно установяване на територията на Р България.

Акцентираните от служебния защитник Д. К. доводи за прекалена уязвимост на подсъдимата в държавата ѝ по произход *** поради непрекъснатите военни конфликти, сериозно застрашаващи живота ѝ и поставящи под заплаха възможностите за физическо оцеляване, кореспондиращо на конституционно прокламираното право на убежище, които според защитата обосновават прилагане на чл.9, ал.2 НК са неоснователни. Първо, анализираният действия на подсъдимата, от гледище на действителния смисъл и съдържание на материалния закон в чл.279, ал.1 НК, кореспондират на въплътеното в нормата разбиране за обществена опасност, относима към престъпването на установения ред за преминаване на държавната граница, охраняван от закона без оглед на констатирано вътрешно или външно посегателство, чиято еманация на практика е опазването на вътрешната сигурност. Всяко от установените фактически обстоятелства обуславя възникване на наказателната отговорност, и едновременно с това определя тежестта ѝ, като преценени както в количествен, така и в съдържателен план, те представляват типичната средно висока степен на обществена опасност и правна укоримост, съответстващо на законодателния мироглед при въвеждане на престъплението по чл.279, ал.1 НК в нормения комплекс на НК като престъпление, което не е тежко. Коментираният същностни фактически специфики, изразени напълно в обективната и субективна съставомерност на поведението на подсъдимата по чл.279, ал.1 НК, не го отличават до степен на тотално занижаване на обществената му опасност от типичната за престъпленията по този текст,

правейки го неутрално за наказателното право. На следващо място, този правен извод не търпи доказателствено опровержение, нито изисква преосмисляне на фона на генерираното по искане на защитата писмено доказателство: справка от Държавна агенция за бежанците при МС, удостоверяваща, че след регистрация на подсъдимата З. И. в Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на **.**.**** ., активираща производството за предоставяне на статут, същото е било прекратено поради самоволно отклоняване от изпълнение на задълженията от страна на кандидата И.. Несъстоятелно поради липсата на резонни аргументи, почерпени от изискуемата се в случая доказателствена подкрепеност е искането на защитника на подсъдимата да се приложи разпоредбата на чл. 279, ал. 5 НК, с оглед голословно поддържаната теза, че подсъдимата е влязла в страната ни, за да се ползва от правото си на убежище съгласно Конституцията. В Решение № 526 от 16.12.2009 г. на ВКС по н. д. № 491/2009 г., III н. о., НК ВКС еднозначно е отрекъл кредитируемостта и безрезервното /без приложение на конкретни доказателства/ обвързване на заявените мотиви и подбуди за придобиване на право на убежище с привилегированата перспектива на ненаказуемост по чл.279, ал.5 НК: "Не може да се приеме, че всяко преминаване на границата на страната без разрешение на държавните власти, е поради осъществена незаконна репресия. Законът изисква да бъде установено наличието на посочените обстоятелства, за да се приложи хипотезата на чл. 279 ал. 5 НК, че влизането в страната е свързано единствено с желание, да се ползва с правото на убежище съгласно с Конституцията на РБ." Съгласно чл. 27, ал. 2 от Конституцията и Законът за убежището и бежанците българската държава предоставя четири вида закрила: 1. убежище предоставя се от президента на РБ на чужденци, преследвани заради техните убеждения и дейност в защита на международно признати права и свободи; 2. временна закрила- предоставя с акт на МС за определен срок в случай на масово навлизане на чужденци, които са принудени да напуснат страната си на произход поради въоръжен конфликт, чужда агресия, насилие в големи размери или нарушаване на човешки права; 3. статут на бежанец- предоставя се от председателя на ДАБ, отговарящ на критериите, определени в конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. /Женевската конвенция/ и ЗУБ и 4. хуманитарен статут- предоставя се от председателя на ДАБ на чужденец, чиито живот, сигурност или свобода са застрашени поради въоръжен конфликт или опасност от изтезание или други форми на нечовешко и унижително отношение, както и по други причини от хуманитарен характер. Независимо от вътрешно -правния способ на предоставяне на закрила, държавните органи по установения нормативен ред притежават средищна роля да наложат и укрепят възможностите за упражняване правото на закрила, едно от измеренията на които е и правото на убежище, прокламирано в конституционните норми като част от фундамента на всяко съвременно демократично общество. Терминологично вложеният израз в уредбата на чл.279, ал.5 НК следва да се тълкува в границите на общото понятие за закрила: с цел избягване на опасността за живота и физическия интегритет при форми на въоръжен конфликт или заплахата от преследване, унищожение, унижително третиране на расова, религиозна, национална, социална или политическа основа. На международно ниво статутът на бежанец е регламентиран в Конвенцията за статута на бежанците от 28.07.1951 г.,

допълнена с Нюйоркският протокол от 1967 г., която е ратифицирана с ДВ бр.36/05.05.1992 г., обн.ДВ бр.88/ 15.10.1993 г., в сила за Р България от 10.08.1993 г. Посочените два международноправни акта /Конвенция и Протокол/ са одобрени в рамките на ООН и към момента 110 държави са страни по Конвенцията, Протокола или и по двамата документа. В цитираната Конвенция, в чл. 31, параграф 1, е залегнало отпадане на наказуемостта за извършено според националното ни законодателство престъпление по чл. 279, ал.1 от НК. Съгласно посочената разпоредба от Конвенцията, договарящите държави се задължават да не налагат наказания заради незаконно влизане и пребиваване на тяхна територия на бежанци, които пристигайки направо от територията, където са били застрашени животът и свободата им, са влезли или пребивават на тяхна територия без разрешение при условие, че те се представят незабавно на властите и приведат уважителни причини за незаконното им влизане и пребиваване на територията на страната. Процедурата за предоставяне на закрила започва по молба на заинтересованото лице, която може да бъде в устна, писмена или друга форма. В настоящия случай, видно от предоставените справки от ДАБ при МС, за подсъдимата З. И. е било образувано производство по реда на ЗУБ за предоставяне на статут на подсъдимата с регистрация в Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет от **.**.**** г. , което впоследствие било прекратено поради неизпълнение на задълженията във връзка с процедурата по предоставяне на статут от страна на кандидата и самоволно напускане на РПЦ-Харманли, където била настанена. Тези обстоятелства на свой ред са красноречив показател за демонстриран от подсъдимата отказ и отхвърляне на действащия в страната ред за предоставяне на статут на бежанец, за negliжиране и дезинтересиране от финализирането на процедурата по предоставяне на закрила, което поведение е несъвместимо с твърдяната от защитата сериозност на степента и риска от физическото ѝ унищожаване и/или преследване в страната по произход- **. В по-широк план уместно е тези последващи инкриминирания акт поведенчески прояви да бъдат интерпретирани на плоскостта на основанията, затвърждаващи демонстрираното безразличие в съзнанието на подсъдимата към обществената опасност на консумираното от нея престъпление, свързано с нарушаване на реда за управление и реда за преминаване на държавни граници.

По наказанието:

Изхождайки от преценката на предписаните по чл. 36 НК цели на наказанието, сред които постигане на специална превенция чрез оказване на коригиращо въздействие и формиране на задържащи стимули у дееца срещу противообществени прояви, и съпоставяйки балансиращия и пълен анализ в първоинстанционната присъда на съотношението между смекчаващи и отегчаващи отговорността на подсъдимата З. И. обстоятелства, ЯОС намира че отреденото ѝ наказание е справедливо и законосъобразно отмерено. Определените три месеца лишаване от свобода и кумулативното наказание глоба в размер на 100 лв., съответстват на абсолютния законоустановен минимум съгл. санкционната част на чл.279, ал.1 НК. Така индивидуализираното наказание при приложението на чл.66, ал.1 НК с оглед наличието на изискуемите за това материалноправни предпоставки максимално приближава

съдебно-оценъчната дейност към изискването за обективна справедливост по чл.35, ал.3 НК, т.к. размерът на наказанието съответства на обективните характеристики на самото деяние, на вината на подсъдимата и представлява точно отражение на степента на укоримост на нейното поведение. Действително оказаното от подсъдимата съдействие при разследването чрез дадените от нея на досъдебната фаза обяснения по обвинението и чистото ѝ съдебно минало са били съобразени от предходната инстанция при отмерването на приложимото наказание в минималния законоустановен размер, т.к. описаните смекчаващи характера на отговорността обстоятелства, макар и не многобройни, доминират над изразената в реализиране на самия фактически състав на формалното престъпно деяние типична обществена опасност. Това наказание представлява ефикасното в случая средство за наказателно-правно въздействие върху подсъдимата, заслужено чрез престъпното ѝ поведение, а законово допустима възможност за корекцията му не е налице, а и не е необходимо предвид изложената аргументация.

Водим от горното и на основание чл.334, т.6 вр. чл.338 НПК, Окръжен съд - Ямбол

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда №50/29.06.2022 г., постановена по НОХД №233/2022 г. по описа на РС-Елхово.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____